

MAGYAR KURIR.

N^r. 46.

Indult Bétsből, Kedden, December' 6-dikán, 1831.

B é t s.

Ö Ts. K. Felsége méltóztatott Mgs. Straussenburgi Klein Dániel Urat, Sz. István Magyar Király Rende Vitézzet, az Erdélyi Kir. Gubernium valóságos Tanácsosát, önnön kérésére, egész úzettel, kegyelmesen nyugalomra bocsátani, 's az eddig személyére rendeltetett esztendei 500 f. pótlék fizetést is meghagyván, hatvan esztendei hiv. szolgálatjáért, különös kegyelmes tétségét kinyilatkoztatni.

A' közelebb mult Nov. 29 kén meghalálozott itten Fő Méltóságú Gróf Firmian Leopold Maximilian Bétsi Hercegi Érsek, Leopold Ausztriai Tsászár Nagy Keresztese, 's a' t. hosszús betegekedése után életének 66 dik esztendejében. Fő rangjához illő fényes temetése Dec. 3-dikán délutáni 2 órakor tartatott, 's holt teste a' Felséges engedelmé szerént a' Sz. István temploma sírboltjába tetetett.

F r a n z i a O r s z á g.

A' Journal des Debats Nov. 23-kán jelenti: Tegnep előtt a' Kamara két szélein lévő tagok között mintegy 80-an öszvegyülvén, egy Biztosságra, melly Odilon, Barrót, Salverte, Maugin, Dupont (de l' Eure) Tracy (de Nantes) de Sade és Cormenin Urakból állott, azt bízták, hogy

készítsenek a' Királyhoz egy Felírást, mellyben az új Országnagyokat tevő Királyi rendelésen való fájdalmokat 's az abból való megütközéseket fejeznék ki. Ezen felírásnak, mellyet a' Párisi Ujságok Nov. 24 többnyire mind közöltek, rövid summája ez „Sire! Ha olyan környülállások adják magokat elő, mellyek kizárhatatlannak vagyunk aggodalmainkat 's kívánságinkat kijelenteni, erre nézve azt tartjuk, hogy a' törvények ereje szerént, a' Királyiszékhez egész tisztelettel való folyamodásra, az út minden kpr nyitva vagyon előttök. — A' Követek Kamarája, melly a' Felséged Nov. 19 kén költ Rendeléseit által, olly állapotba helyheztedődött, hogy egyáltalában nem hallgathat; kötelességét tellyesíti, midön tudtára adja Felségednek a' maga fájdalmát és a' szomorúságát. — Egy, ezen rendelések között, melly a' jelen környülállások között új Országnagyokat tesz, nem tetemes sérelmet ejt e' az 1830 dik esztendei Constitution? Miólta a' Követek Kamarája, a' koronának forma szerént való javaslására, a' polgári alkotmány 68 dik cikkelye által ötöt illető kötelességét tellyesítette, az Országnagyok nevezése általán fogva meg volt tiltva. — A' Ministerek ezen regulát éppen abban a' pillanatban hágták által, midön az örököség principumáról Frantzia Országnak tetszéskiáltása között, a' vélekedések tsak nem

mind egyezők; — abban a pillanatban, midőn ők az alatt, míg annak eltörlésén igyekeznek, azt önnön magok hozzák ismét be az eloszolhatatlan Kamarába, egy ilyen nem emberkorú személyt (General Foynak a' fiját) híván az Orszagnagyok méltóságára, a' kinek idejénél fogva a' Kamarában se széke se szava nem lehet, és a' ki azon méltóságra születése, és az attyának érdemein kívül semmi más just nem mulathat. — Az O Felsőge Ministerei, egy másik rendelkezés által (melly a' 100 napok alatt adott katonai rangokról szóllott hasonlóképpen megsértették a' Kamarának, a' polgári alkotmánytól kapott jussait. Ugyan is ők adhatták Felsőgednek azt a' tanácsot, hogy Felsőged az elébe adott végzéstől Királyi helybehagyását tagadja meg. Egyeberánt nekik magokat az ezen dologban, törvényeink által parantsolólag ki szabott formákhoz alkalmaztatni kötelességek lévén, azt a' módot gondolták ki, hogy azon Végzésre, melly a' legérettebb elmével való megfontolás 's a' legpontosabb megvizsgálás után tétetett, feleletet adni ne engedjenek. — A' mi több, ugyan azok (Ministerek) nem állottak egy olyan tárgyat, mellyet a' Kamara az ő törvényadó köréhez tartozónak vélt egy Királyi rendelkezés által regulázni, 's ez által azonsértetellen just, melly a' haza védelmezéséért ontott vér által szereztetett, egyenesen ministeri engedelemmé változtatni. Utóljára ugyan ezek a' Ministerek, semmiben sem vévén azon kettős javallatot, melly önnön magoktól került, és a' mellyben a' Követek Kamarája már egyszer meg egyezett, magok örökitik meg két más rendelkezés által a' katonai rangokban a' sereg közt uralkodó visszaéléseket — Sire! a' Felsőged Ministerei ezen külömbféle lépések által méltán gerjeszthettek a' Kamarában szomo-

rú érzéseket, 's ezzel nem ok nélkül szerentséltetődött az a' jó egyetértés, melly a' Felsőged Királyi székbe lett ditsösséges felhágása óta, a' Status igazgató tagjai között olly szerentsésen uralkodott. Mindazonáltal telyes bizodalmost helyheztetik a' Frantzia Ország Követjei egy ollyan Fejedelemnek böltességében, ki a' maga koronáját a' legszébb és legfelségesebb jussoknak köszönheti, 's elébe terjesztven Felsőgednek az ő nehézségeket, reménylik, hogy a' Ministerek, a' polgári alkotmánytól kiszabott útban, mellyből kitértek, ismét vissza fognak menni.

A' Követek Kamarájának Nov. 21-kén tartott Ülése igen különös vólt. A' jobb és bal oldal legszélső részeinek tagjai, a' törvényházon tsak nem mindég kívül vóltak, a' holott is egy más közt tüzesen beszélgettek. A' Praesidensnek a' Követek vissza hívására fordított minden igyekezete hijába vólt. — A' hadi Minister a' Kamarának egy törvényjavallatot adott által, melly a' száz napok alatt osztott rangokról és megtiszteltésekről szóllott. A' Minister ez alkalmaztossággal azt mondá, hogy a' Kamara és Korona érzései ezen tekintetben, tökéletesen egyet értettek, 's még is az, a' már voksra botsátott törvényt eddig nem hajtotta végre. Az új javallat leginkább a' hivatalokat letett személyek fizetését és a' katonai tiszteknek régi szolgálatját tárgyazta, de a' mit az Igazgatószék tsak 1850 tól fogva akar megismerni.

A' következő nap az az Nov. 22-kén tartott ülés hasonló elegendetlenséget jelentő mozgásokkal folyt le.

Míg az Oppositio tagjai, a' közönséges ülések házát oda hagyván, a' közelébb kijött Királyi rendelkezés ellen való Protestationak ollyan módon való készítésében foglalatoskodnék, hogy az a'

Király elébe küldödhessék, az alatt oda bent a' ministerek részén lévők amazoknak protestatiójok ellen dolgoztak.

Az Ország-nagyjai Kamarájának Nov. 20-ki Ülésében, hol több Pairek jelentek meg, mint rendesen szoktak, a' Praesidens közlé: 1-ör a' Követek Kamarájából jött Követségnek azon jelentését, hogy ez a' Kamara, a' X Károly és maradéki számkivettetését illető végzést elfogadta. 2 or Casimir Perier Urnak egy levelét, mellyhez a' hóltig való 36 Pairek kinevezéséről szóló Királyi rendelés volt mellékelve. Ezen kinevező-királyi Rendelés, és a' kinevezett Ország nagyjai okleveleinek megerősítése egy Biztosságra bízódott, olly tzeállal, hogy minekutánna ez, a' közönséges Ülésekben a' reá bízott dolgokról hirt visz, 's ellene senki sem mond, akkor a' Kamarának hallgatása úgy tekintőd-jék, mint annak jele, hogy az, az Uj Paireket megesmeri, a' kik az után haladék nélkül bortsáttathatnak az esküvés letételére. A' mi a' következő nap tartott Ülésben némellyek részéről valóság-gal meg is történt. Ugyan is Gróf Raigecourt Ur, (tagja a' kinevezett pairek Oklevelei megvizsgálására rendelt Biztosságnak) jelentvén, hogy 13 új Pairek okleveleiket beküldötték, 's azok megerössítették, két tagok rendeltettek az új Paireknek a' gyűlésbe forma szerint való bevezetésre, kik is, nevezetesen Hg Bassano, Bondy; Baró Cuvier, Davillier, de Cessac, Gilbert des Voisins, Poitevin és Türenne — az esküvést mindjárt letették. Ezen Urak a' jobb oldal utolsó sorában foglaltak helyet.

A' Lyoni zendülésnek napján az az Nov. 21 kén estig mik történtek, közelebbi Ujságlevelünkben közlöttünk. A' Folytatása egy, Lyonban Nov. 23-kán estveli 6 órakor költ level szerént ímé

következik. „Hélfön (Nov. 21-kén) éjtszaka tsendesség volt. Mind a' két fel nagyon vigyázott. A' Nemzeti gárda az útszákon mindenütt de különösebben a' Fabrikások házáinál állott ört. A' munkások pedig önnön táborokban. Ezek a' szomszéd falukba segítségért küldtek, 's azt meg is nyerték; és az ütközethez más nap reggel ismét hozzá kezdtek. Egy Batallionnal, melly a' szomszédságból érkezett, az óltalmazó katonák serege is megsaporodott. Igy felkészülve reggel nyóltz órakor hirtelen hallják, hogy a' Moránd hídján (a' Rhodanuson) lévő öröket a' munkások megtámadták. Ezen hadi fogás miatt a' Kir. Seregeknek egy része kentelen volt magát visszahúzni, még pedig annyival inkább, mivel a' Morand hídjához a' Városháza igen közel van. Del tájban a' városból dél és N. Nyúgot felé való kimenetelt sántzokkal elzárják, 's így azon kis helyre szorított seregekre es Nemzeti gárdára mindenfelől tüzeltek. A' külső városok lakosai 4 órakor egész a' Kaputzinusok útszájáig nyomultak, elannyira, hogy a' seregek és a' Nemzetigárda kentelenek voltak a' házakba venni magokat és onnan lövöldözni. Ez ugyan naplementekor megszűnt, de éjfélt után az egész léneaseregnek, különösen pedig a' lovasságnak nagy veszteségével irtóztató tüzesen ismét elkezdődött. Azonban a' sereg a' Genf felé vivő úton nagy nehezen kivergődött, 's magát minden ágyúival együtt a' legközelebbi hegyeken lévő erősségekbe vette; a' honnan a' Nemzeti gárdának egy kis maradványával még maig sem mozdult ki. — Ma reggel (Nov. 23.) a' mint beszélük, 18 házat hánytak széllyel. Azon kereskedőknek és fabrikásoknak, kikre a' nép igen boszszankodott házi eszközeiket öszvetörték, selyem portekáikat pedig elégették. A' ragadozók-

nak halál a' fejeken; a' mit ezt, két ragadozó példája bizonyítja, kik mind ketten meglövették. Az ezüst készületeket és pénzt, házi eszközöket, könyveket 's a' t. mind elégették. Tsaka' nyoszolyákat, derékalyakat és takarókat tartották meg, 's ezeket öszve szedvén a' megsebesítettek számára a' városházához küldötték. A' kár megbetsülhetetlen. A' holtak és megsebesítettek számát legalább is lehet 500-ra tenni. A' Praefectus és a' törvényszékek a' városban maradván, nemzeti katonaságot állítottak fel, mellyben minden részt vehet, — de azomban a' Nemzeti gárdának formaruhája meg van tiltva, azért, hogy az alkalmatosságot a' zavarodásra ne adhasson. A' fegyverben lévő munkások között, mind a' mellett is, a' rend igen nagy. Kerülő örök járnak fel 's alá a' városnak azon részein, a' mellyek a' veszedelemnek inkább kívannak tételve. Az útszákön való seregélyés és meg állás nem különben az ablakoknál, mivel még bátorságban senki sints, meg nem engedtetik. A' Praefectus hirdetéseben, mindeneket a' tsendességre és rendre int. Lehetetlen látni, mi lesz dolgainkból, és miképpen üt ki a' munkásokkal való egyességre lépes. Ha új seregeink jönnek, az ütközet bizonyosan meg fog újulni vagy legalább a' város katonasággal meg fog rakattatni. A' Lyon kereskedése, minden esetre megszűnik még pedig nem kevés időre, 's hát még ha a' telet elgondoljuk, az arra való kinézés reánk nézve legkeservesebb. Nem ok nélkül való a' jelen éjtszakai félelmünk is. Egyéberánt a' kerülő örök szemes vigyázása mellett reményljük, hogy a' tűz 's' egyéb szerentsétlenségektől meg menekszünk. Nem sokára kisül, ha valyon a' munkások dolgai e' ezen szomorú esetek, vagy pedig valamelly politikai párté. Ezen kiáltások: Éljen a' Közönséges társaság!

Éljen második Napoleon! mellyek, sokaknak állítása szerént, sokszor hallatszottak a' zürzavar közt, inkább tsak személyes kívánságok lehetnek, annyi-val inkább, mivel egymással nagyon ellenkeznek. Más felől egész bizonyossággal állítják sokan, hogy a' felzendült munkások, pénznek, 's a' magok óltalmazására szükséges hadi készületeknek, — mint a' kard, puska, puskapor, golyóbis, 's más e' feléknek szükiben nincsenek.

Az alsó rajnai Kurír Nov. 28-kán jelenti: hogy az Orleáni Hertzeg és a' hadi Minister tegnap este 4 órakor érkeztek egy faluba, melly Lyon-tól 3/4 óra járó távolyságra van. Generallicutenant Lallemand Elszászban a' lovasság Divisiójának Comman-dánsa, és ott körül belől több tisztek, ma vettek parantsolatot a' Lyonba való menetelre.

Ugyan az az Ujság közli azon Proclamatiókat is, mellyek Nov. 25 dikán Lyonban adódtak ki. Ezek között egy, arra inti a' Lyoniakat, hogy győzedelmek után, mutassák meg azt, hogy a' rendet szeretik, hogy ők magok mérséklők és nagy lelkiűek. A' másik a' felzendülteknek azon hirdetése ellen protestál, melly a' törvényes tisztviselők eránt tartatott engedelmesség megtagadásáról szól; a' harmadik így van: Munkások! A' ti kerületbeli Elölülőitek hozám fognak jönni, hogy Elöljáróitokkal együtt sérelmeitek enyhítése eszközeiről közül akarátul tanátskozzunk. Jó polgárok ezek, bízzatok benne. Hallgassatok reájok, és engedelmeskedjete nekik, midön ezt mondják, hogy a' ti és a' mi fő szükségünk, a' rendnek megtartásában, és a' köz tsendességnek visszaállításában állanak. Felszóllítom Praesidenseiteket, hogy mindegyütt jöjjenek

hozzám minél előbb. Én éjjel nappal minden órában kész szívvel fogadom őket. Munkások! Tiszteljétek a' törvényt, és legyenek szentek előttetek tulajdon javaitok. Ne engedjétek hogy a' gonosz indulatúak javaslása elfoglalja és olyan tselekedetekre hajtsa a' ti szíveiteket, mellyek gyalázatotokra szolgálnak. Atyátnak neveztetek engemet, én pedig csak jó gyermekeknek akarok attyok lenni. Lyon Nov. 23-kán 1831.

Dumolard Praefectus.

N a g y B r i t a n n i a.

Portsmouthból Nov. 12-kén jelentik: hogy a' Revenge és a' Magicienne nevű amaz 78 e' pedig 24 ágyús hajók, mellyek a' fővenyes partoknál lévő flottához tartoznak, az oda való kikötő helyekbe érkeztek. Ezen flottához tartoznak még ezeken kívül a' Talavera, a' Wellesley a' Tribune, Galathea, a' Curasao, az Imogene a' Tweed, a' Charybdis és a' Brisk. Azt mondják, hogy a' Hágában lévő Anglus Követ Admiral Warrennek megizente, hogy a' flottának a' Hollandiai partokon újonnan való megjelenésére, hihetőképpen semmi szükség nints, mivel annak az Ország-nak Igazgatószéke a' hajóssereg együtt-létéről és tzeljáról tökéletesen meg van győződve. Azonban az azon partok sajka kórmányosi mindég a' hajón voltak.

Bristolban nagyon iparkodnak a' lerontott házaknak ismétleni felépítésén. Az oda való Ujság levelek szerint a' magános jószágokban esett kár 67,600 font sterlingre betsültetik.

Newmarketben nem régen egy nagy summában való fogadás nyerődött meg. Osbaldeston egy gazdag földes Ur 1000 font sterlingben fogadott Obester Charité Urral, hogy ő 10

óra alatt 200 anglus mértföldet lóval elfuttat. Osbaldeston, minekutánna gyakorlás kedvéért egész héten által napjában 20—70—80 mértföldet lovaglott volna, November 6-kán a' futtatáshoz hozzá kezdett. A' dolog eldülése napján még több hasonló fogadások is tétettek. Osbaldeston Ur 1000 f. st. ellen 2000 f. st-el fogadott, hogy ő nyer. Ezen kívül egy valaki 1000 f. st. téven fel 1000 ellen azt állította, hogy a' már sokszor említett Ur, pályáját 9 óra alatt nem végzi el. Osbaldeston Ur ebben is megegyezett. A' felek reggeli 6 órakor, a' Newmarketnél kipétzézett helyen megjelentek. A' pályafutóhely tett 4 Mértföldet 's annak végén mindenkor pihent lovak állottak készen. Osbaldeston Ur 7 óra után 12 minutummal ült lóra, 's a' lovagláshoz a' legroszszabb időben kezdett. Először csak lanyha, azután pedig nagy zápor eső esett tsípös hideg széllel öszveköttetve. De azért a' tsügedhetellen lovag 5 óra, 11 1/2 minutum alatt 50 lovakon 120 mértföldet vágatott. Ekkor egy ideig pihent és a' társaság öszvejövetele helyén, a' magamegfrissítésére evett ivott, magát a' jelen lévő aszszonyságokkal mulatta — 6 1/2 minutum múlva ismét lóra ült, lova, — melly már a' 51-dik volt — vele elesett, de minden sérelem nélkül. Utolsó fordulásakor az idő már olyan szörnyű rossz volt, hogy a' lovat a' lovagnak nagy mestersége és ereje indithatta a' futásra. — A' nyertes lovagot a' tzel-nál mindenek nagy örömet mutató tetszéssel fogadták, — ki is óriási munkáját 8 óra és 42 minutum alatt végezte el, melly idő alatt több 1000 f. st. is nyert.

Sunderlandból nagyon megnyugtató tudósítások érkeznek. Angliában általánfogva tagadják, hogy az ott uralkodó betegség tulajdonképpen való

Ásiai Cholera volna, azt tsak magát elszórva mutogató choleraanak (cholera sporadica) vallván, melly ezen országban a' jelen esztendőben igen gyakori volt. Sőt a' Times az Igazgatásnak is szemre hányásokat is tesz, hogy holmi haszontalan rendelkezései által az Anglus kereskedésnek véghetetlen károkat okoz, Doctor Damnak a' Sunderlandban elő jövő betegség eseteinek seregekre osztása, a' mint hivatalos tudósításiból láthatni, olly különös, hogy annak a' fent említett hamis hírekre igen könnyű volt alkalmatosságot szolgáltatni. Mert ő tudósításaiban a' betegségeket a' következő 3 rendre osztja u. m. hasmenésre, közönséges és veszedelmes cholera. A' két első rendbeli betegek között egy sem hal meg, ez utolsó rendbeliek közül pedig egy sem gyógyul meg; — a' honnan szinte úgy látszik, hogy az itt lévő felosztás a' következés szerént esett meg, mert különben nem lehet elgondolni, hogy a' szokott hasmenésben lévő személyek miért tétetnek ezen listába — Edinburghban is adta magát olyan eset elő, mellyen némelly Doctorok az Ásiai choleraanak minden jeleit megtalálták, mások pedig egyet sem.

A' Choleraanak Angliában volt előszöri megjelenése Londonban mindent nagy rémülésbe hozott. Seregenként tödültek és imádkoztak az emberek a' templomokba, olyan embereket is lehetett ott látni, a' kik talán tsak most mentek oda legelőször. Minden félelem mellett is a' kereskedés 's az útszákon való jövés menés tsak olyan eleven volt, mint annak előtte.

B e l g a O r s z á g.

A' belga Képviselek Kamarájának Nov. 19 kén tartott Ülésében, a' külső

Minister a' következő tudósítást tette: „Uraim! a' Király, reám bízta, hogy a' Kamara' és az Ország már régóta kívánna, hogy nevezetesen Londonban az öt hatalmasságok képviselőivel újonnan tett alkudozásaink elhatározó következéseit, valahára már közölném az Urakkal. — A' szükség erejétől kényszerítette, meghatalmazták Uraságtok az Igazgatószéket, hogy az, a' Belgium és Hollandia elválasztásáról szóló Tractátust, az ország Interestéjével egyező feltételek alatt megismerheti és aláírja. Ehez képest vett instructiói szerént Weyer Ur két követségi jegyzést adott a' Conferentziának által; mellyek között az egyikben a' kérődött, hogy módosítaná a' Conferentia a' 24 tikkelyeknek, a' határt — az adósságot, és a' hajókázást illető pontjait. Ezen kérésre a' Conferentzia Weyer Urnak átalán fogva tagadó feleletet adott, és azt ugyan azon szavakkal közölte a' Hollandia meghatalmazottjával is. Weyer Urnak a' Conferentziához intézett másik hivatalos jegyzésének foglalata ez: hogy a' Conferentzia esmerje meg a' Belga Ország függetlenségét, és Ő Felségét, Belgák Királyának; 's ezen utolsó kérés következésében készült a' már tudva lévő 3 tikkely, melly 25, 26, 27-dik számok alatt az 24 tikkelyekből álló tractátushoz adatott. Ha nem említeném is tudnák az Urak, hogy ámbár a' 27-dik tikkely a' helybehagyás kitesereléséről szól, mindazáltal ez a' Tractátus éppen nem elhatározó, és nem olyan a' mellyet vissza húzni ne lehetne; — a' helybehagyások kiteserelése tsak tsupa Formalitás lévén. — A' Minister után Gendebien Ur beszélt e képpen: Uraim! a' Minister éppen most mondá, hogy a' Conferentzia a' Hollandiai Király meghatalmazottjának ugyan azon feleletet adta, azon módosításokra nézve, mellyeket Vilhelm Király a' 24

tzikkelyeken kívánt tétetni, mint minékünk. Szeretném tudni, ha valyon esmeretesek e' a' Minister előtt a' Hollandiai Királynak azon kívánságai, melyekre az a' Conferentziától a' nekünk adott-hoz hasonló Feleletet kapott. Ezen kérdésre a' Minister hamarjában felelni nem tudván, azzal vágta ki magát, hogy ha a' Kamara érdemes tagja, neki beszédjébe bele akar szólni, azt vele más-kor előre közölje. Gendebien Ur tehát meg ígérte, hogy a' jövő Hétfőn ugyan ezen kérdést ismét elébe fogja tenni a' Ministernek.

L e n g y e l O r s z á g.

A' Tsászár és Király nevében, az ideigvaló Igazgatószék Nov. 1-ső napján a' következő rendelést tette közönséges-sé: 1-ső tzikkely. Azon okleveleknek és végzéseknak, melyek a' Revolutio alatt készültek és végrehajtandó clausulával, de nem az Uralkodó nevében vagynak ki adva, semmi végrehajtó erejek nints. 2 dik tzikkely: A' törvényszéki jegyzőknek, a' tartománybeli Régenseknek és Notáriusoknak hatalom adatik arra, hogy a' Feleknek, ha kívánják, ók leveleiket, a' Revolutio előtt szokásban volt forma szerént készítvén el, kiadhatják, és a' végrehajtó tisztségek tsak az ezen alapok szerént készült Rendeléseket és Okleveleket hajthatják végre. Az ilyen új kiadásokban az oklevelek és Rendelések tulajdonképpen való Dátumain kívül, az ő mostani kiadások Dátumának is ott kell lenni.

O r o s z O r s z á g.

Az Orosz korona örökös Nov. 8-kán délután 2 órakor érkezett Moszkába. A' Város lakosi ezen Nagy Her-tzeget, mint jövődöbeli uralkodójokat,

a' kinek köztök volt születésével kevélyek, leírhatatlan örömök között fogadták.

A' napnyugoti Kirgis-Kozákok Szultánja, Bey Muchemed Aitsuvakov ama nagyhírű világhódoltatónak Dschingis-Chánnak második Unokája, az Orosz Tsászár hűségére Oct. 18-dikán esküdött meg Orenburgban. Melly alkalmatossággal, méltósága jelein, úgymint, az Ország Zászlóján, petsétjén és a' Diplomán kívül, Ő Felsége a' Szultánnak ajándékban igen drága kardot adatott által.

A' Pétervári Ujságokban több értekezések foglaltatnak az Orosz Birodalomnak mostanában nagyon szóban forgó jelen politikai állapotjáról. Azokközül egy, azon szemrehányást igyekszik meg tázfolni, mintha Orosz Országnek minden igyekezete tsak a' hódolásban állana, 's a' közelébb múlt esztendők történeteit hozza az Olvasók emlékezetébe vissza; — a' második azt mutatja meg, hogy millyen bődög most Liefland az Orosz Királyi páltza alatt; — a' harmadik pedig a' Lengyel dolgokról és azon szemrehányásokról, melyekkel Orosz Ország e' részben terhel-tetik, a' következő szavakkal fejezi ki magát: „Nem kérkednek az Oroszok az ő Vitézségekkel, — 's nem tartják és nevezik kitsiny szívűeknek sem a' Törököket, azért, hogy azokat a' Duna partjaitól a' Balkánon keresztül Fő városoknak egészen a' Kapujáig nyomták; — sem a' Frantziákat, a' kiket ők tiszteletből Moszkautól fogva egész Párisig kísérték; — sem a' Németeket, kiknek hazájok megszabadítására atyafiúi szeretettel nyújtottak segítő keze-
ket. Most is megadják és lefizetik az Oroszok az ő tör'sök attyokfiai a' Lengyelek vitézségének 's bátorságának a' tartozott adót és tsak azt sajnálják, hogy

azok egy jól meg nem gondolt dolognak Óltalmazásában olyan nyakasok voltak. A' lengyel rettenhetetlen bátorság és nagy lélek megesmerésével állottak az Oroszok ki az a' minap folyt ütközetekre; — mert a' ditsőség csak egyedül azokat illeti, kik bátor vitéz és lelkes ellenségen vesznek győzedelmet. Az ütközetek vége mutatta meg ama nemes vetélkedésben azt, hogy melly bátorsággal és állhatatossággal hadakozott mind a' két felekezet. Midőn az Oroszok a' Lengyel vitézséget meg esmerik, kénytelenek megvallani egyszersmind azt is, hogy sokkal nagyobb ditsőségekre vált volna a' Lengyeleknek, ha azok az ő vitézségeket nem tulajdon testvérjek t. i. azon Oroszok ellen használták volna, a' kik, nekik a' régi megsértésekért meg engedtek és az Oroszországban történt pusztításokért 's a' Moszkau felégetésért azt tselekedték Lengyel Országgal, hogy annak jóllétét visszaállították. (Folytatása következik.)

B é t s.

Béts belső és külső városaiban Sept. 14-kén déltől fogva choleraiban:

Nov. 2-dikán délig megbetegedtek 7-en, kigyógyultak 11-en, meghaltak 4-en.

Nov. 3-kán délig megbetegedtek 6-an, kigyógyultak 15-en, meghaltak 5-an.

Dec. 4-dikén délig megbetegedtek 7-en, kigyógy. 13-an, meghaltak 4-en.

Dec. 5-dikén délig megbetegedtek 2 ten, kigy. 4-en, meghaltak 4-en.

E' szerint Sept. 14 kétől fogva Dec. 5-keig megbetegedtek 4917-en, kigyó-

gyúltak 1979, meghaltak 1922-en, orvoslás alatt vagynak még 116-an.

M a g y a r O r s z á g.

Poson. Dec. 2 dikán. Tegnap előtt két olly férjfiaknak temettetése tartatott itt, kiknek szerentsétlen szomorú esetekben az egész város lakosi fájdalommal szívvel részt vettek. Ezek a' Bétsi igen Érdemes Könyörülő Szerzetes Rendnek tagjai voltak; ú. m. P. Schober Jeremias P. Provincialis, és P. Gyra Adalbert a' Rend Titoknoka, kik Bétsből a' P. Priorral F. T. Pisch Chrysogonnal együtt indultak le Poson felé, 's estve öt óra után a' Poson felé vivő töltés végződésénél a' Duna kiáradásán keresztül akarván hajtani, a' kotsis az útat nem tudta 's a' víz mélyére ment, hol a' kotsi felfordult. Itt találák a' két nevezett Tiszt. férjfiak irtóztató halálokat. A' T. Prior megmenté életét az által, hogy a' kotsi tetejére vette magát, míg a' kotsisnak, kit a' hullám a' part-ra kivet, Engerauban tett jelentésére, segítség jövé a' T. Prior, a' veszedelemből kiszabadított. A' két szerentsétlenek szomorú halála annál érzékenyebben meghatotta mindenek szíveit, hogy mind ketten átaljában mint a' Conventnek díszei nagy tiszteletben voltak.

A' pénz folyamát December' 5-ik napján; közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	87 1/2
Az 1820-béli sorsosok,	117 3/4
Az 1821-béli hasonlók,	129 1/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	46 7/8 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	— — for. ton